

Obilježja kvalitete grafičkog zapisa na zaslonu i pisaču

Zaslon (screen) – dio monitora na kojem se prikazuje slika.

Zaslon osjetljiv na dodir (touch screen) – vrsta zaslona na kojem dodirom (najčešće prstom) možemo upravljati grafičkim sučeljem.

Palac (inch) – angloamerička mjerna jedinica za duljinu. 1“ = 2,54 cm

Piksel (picture element- pel - piksel) – najmanji gradivni element slike.

RGB (Red, Green, Blue) – sustav boja koji se primjenjuje **na zaslonima**, u kojem svjetlosni snopovi crvene, zelene i plave boje različite jačine čine sve ostale nijanse boja.

Razlučivost – definirana ukupnim brojem elemenata slike (piksela) po jedinici dužine (najčešće inču):

monitor - **ppi** (piksela po inču)

pisač - **dpi** (točaka (dot) po inču).

Dubina boja – broj bitova kojima je opisan jedan piksel.

CMYK (Cyan, Magenta, Yellow, Key) ili **CCMMYK** (Cyan, svijetli Cyan, Magenta, svijetla Magenta, Yellow, Key) – sustavi boja koji se koriste **kod pisača**, miješanjem ovih boja nastaju sve ostale nijanse boja.

Analogna fotografija – nastaje na fotoosjetljivom papiru, koji se preko negativa filma osvjetljava te kemijskom obradom u tamnoj komori razvija u fotografiju. Nakon sušenja fotografiju možemo gledati na papiru na kojem se pojavila nakon navedenog postupka.

Digitalna fotografija – fotografija snimljena digitalnim uređajem, na čiji se spremnik u obliku datoteke zapisuje binarno (bitovima - nulama i jedinicama). Možemo je gledati na zaslonu digitalnog uređaja.

Sažimanje fotografija, zvučnih i video zapisa – provodi se na računalu sa svrhom smanjenja veličine datoteke, radi njenog bržeg prenošenja i dijeljenja na mreži.

Grafički, zvučni i video formati datoteka

Grafički formati datoteke – način na koji se boje i oblici iz analognog svijeta oko nas „uhvaćeni“ objektivom kamere pretvaraju u binarne brojeve i zapise na spremniku digitalnog uređaja. Najčešći grafički formati za zapis digitalnih fotografija su: **JPEG, PNG, TIFF, GIF** i drugi.

Zvučni formati datoteke – način na koji se zvukovi iz analognog svijeta oko nas „uhvaćeni“ mikrofonom, s pomoću zvučne kartice, pretvaraju u binarne brojeve i zapisuju na spremniku nekog digitalnog uređaja. Najčešći zvučni formati za zapis zvuka su: **mp3, wav, wma, m4a** i drugi.

Uzorkovanje (sampling) – postupak pretvaranja analognog zvučnog vala u digitalni oblik, pri kojem se u pravilnim vremenskim razmacima izdvajaju djelići zvučnog vala i pretvaraju u binarni oblik.

Video formati datoteka – način na koji se pokreti, boje i oblici iz analognog svijeta oko nas „uhvaćeni“ objektivom, pretvaraju u binarne brojeve i zapisuju na spremnike digitalnih uređaja u obliku datoteka. Najčešći formati videoteka su: **avi, mp4, mov, flv, mkv, wmv** i drugi.

Broj sličica u sekundi (Framerate) – broj video kamerom snimljenih sličica u sekundi (20, 30, 60).

Bitrate - broj bitova u sekundi – broj bitova u kojima su opisane informacije o videozapisu, a koje procesor obrađuje u sekundi.

Kodek (codec) – hardverski uređaj ili softverski modul koji obavlja sažimanje video zapisa (npr. H.264/AVC) ili zvučnog zapisa (npr. AAC).

Kontejner (container) – posebna vrsta video datoteka , koje sadržavaju različitim kodecima zapakirane video, audio i meta podatke.

Ugrađeni (embed) video – video koji se može gledati u reproduktoru (playeru) na nekoj video stranici, iako je stvarno fizički smješten na nekom poslužitelju poput YouTube, Vimeo i sl.

Video pretvarač (konverter) – besplatni ili komercijalni program s pomoću kojeg možemo pretvarati video zapis iz jednog u drugi video format.

Internetski prijenos - strujanje (streaming) – metoda slanja (emitiranja) ili primanja podataka (posebice video i audio materijala) putem računalne mreže kao njihova stalnog, neprekinitog protoka.

Mrežno mjesto i mrežne stranice

World Wide Web (www, w3, web) - internetska usluga (servis) za objavu, pretraživanje i preuzimanje sadržaja s mrežnih stranica

Mrežno mjesto ili sjedište - mjesto (mapa) na lokalnom ili udaljenom računalu, sastoji se od međusobno povezanih mrežnih stranica

Mrežna stranica - pojedinačan HTML dokument

Poveznica (hyperlink) je posebno oblikovana riječ, slika ili područje na koje možemo kliknuti i otvoriti sadržaj na koji ukazuje

index.html – početna ili naslovna stranica svakog mrežnog mjesta

URL adresa – jedinstvena adresa mrežnog mjesta

Domena – jedinstven naziv mrežnog sjedišta

Osnove HTML-a

- HTML – (engl. Hypertext Markup Language) – prezentacijski, opisni jezik namijenjen izradi mrežnih stranica
- HTML DOKUMENT – mrežna stranica, ima nastavak .html ili .htm i sastoji se od značaka
- ZNAČKE (oznake, tagovi) – ključne riječi HTML koda
 - okružene su znakovima < >
 - većinom postoji početna (npr. <head>) i završna značka (npr. </head>)

<head> zaglavlj – naziv stranice, obilježja stranice

<body> sadržaj (tijelo) dokumenta – sve što se želi prikazati na stranici

<title> naslov - na naslovnoj traci web preglednika

<html> i </html> – na početku i na kraju web stranice

Dijelovi mrežne stranice su: zaglavlj, navigacija, sadržaj i podnožje

oznaka p – odlomak (<p> ...</p>)

oznaka a – poveznica (...)

oznaka img – slika (slike nemaju završnu oznaku) ()

parametri - određuju svojstva oznake

(align (left, right, center, justify), href, border, width, height, src)

uređivanje fonta: podebljano ..., ukošeno <i>...</i>, podvučeno <u>...</u>

Stvaranje višemedijskih mrežnih sadržaja - Sway

Microsoft Sway - online alat iz sustava Office365 koji nudi brzu i jednostavnu izradu i objavu mrežnih stranica.

Možemo stvoriti mrežno mjesto od praznog dokumenta ili koristeći gotove predloške.

Priča (Scenarij) - prikaz u alatu Sway u kojem uređujemo mrežnu stranicu.

Dizajn - prikaz u alatu Sway u kojem pregledavamo izgled mrežne stranice koji će se prikazati krajnjim korisnicima.

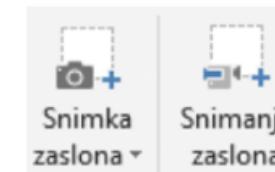
Optimizacija – smanjivanje veličine datoteke višemedijskog sadržaja uz što manji gubitak kvalitete.

Izrada obogaćenih videozapisa

Višemedijski sadržaji – sadržaji koji sadrže i međusobno povezuju tekst, sliku, zvuk, animacije i video.

Snimka zaslona – u sustavu Windows: Alat za izrezivanje ili tipka PrintScreen

MS PowerPoint – mogućnost izrade dinamičnih interaktivnih sadržaja koje možemo pretvoriti u interaktivne videozapise

Objavljivanje videozapisa

Microsoft Stream - videoservis koji omogućuje objavljivanje, pregled i dijeljene sadržaja na siguran način preko različitih operativnih sustava i uređaja – dio Office365.

Kanal - skupina videozapisa s definiranim pravima pristupa.

Grupa - skupina korisnika s određenim pravima (npr. grupa iz MS Teamsa).